

**UCHWAŁA NR XLIII/./23
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 31 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023
w Gminie Gródek**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967 i 2127) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Gródek w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2023 W GMINIE GRÓDEK

Wstęp

Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Gródek, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Program wykorzystuje pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m. in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość między innymi monitorowania samopoczucia osób starszych co pozwala im czuć się bezpieczniej i być bardziej samodzielnymi. Dzięki takim rozwiązaniom w razie potrzeby mogą szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji w jakiej się znaleźli.

Forma wsparcia seniorów, polega na zapewnieniu opieki nad odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnością, którzy na stałe lub też czasowo wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Jest to dobre rozwiązanie szczególnie dla osób samotnych, które nie korzystają z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, ale może to stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanych usług u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy.

Według danych otrzymanych z Urzędu Stanu Cywilnego w Gródku, na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie Gminy Gródek zamieszkuje 411 mężczyzn powyżej 65 roku życia oraz 908 kobiet powyżej 60 roku życia. Osoby te stanowią 26,60 % wszystkich mieszkańców. W 2022 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było 25 osób.

I. Podstawa prawna

Program stanowi wytyczne dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w 2023 r. ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Wsparcia finansowego dla gmin w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80 % kosztów realizacji zadania.

II. Cel programu

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

Program będzie realizowany w terminie od 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Do programu będą zakwalifikowane osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki środowiskowe, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczana konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

Do realizacji zadań określonych w programie gmina może zaangażować wolontariuszy, w tym osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe, w szczególności skupiające środowiska młodzieżowe.

Realizacja programu w zakresie Modułu II będzie polegać na:

- zakupie obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych przez gminę w ramach programu realizowanego w 2022 r.

- zakupie usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi, przy czym dopuszcza się zakup innego niż opaski, urządzenia bezpieczeństwa.

Do zadań gminy związanych z realizacją programu należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- zapewnieniu dostępu do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzka.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinna być jak najprostsza w obsłudze.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmie decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gródku (pracownika socjalnego, opiekunkę) lub wezwać służby ratunkowe.

IV. Finansowanie programu

1. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20 % przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

4. Środki, o których mowa w ust.1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę zapotrzebowania.

5. Niewykorzystane kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

V. Zadania gminy realizującej program w systemie pomocy społecznej

1. Koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie.
2. Rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 35 lat i więcej w gminie,
3. Przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej,
4. Złożenie Wojewodzie, za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, zapotrzebowania na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 65 lat i więcej oraz potrzeby występujące w gminie,
5. Przekazanie wojewodzie rocznego sprawozdania z realizacji programu.

VI. Monitoring programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku jako realizator Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 jest zobowiązany sporządzić i przekazać wojewodzie roczne sprawozdanie z realizacji programu do 30 stycznia 2024 r. Sprawozdanie będzie przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt uchwały dotyczy przyjęcia do realizacji Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Gródek.

Do zadań własnych gminy zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja projektów socjalnych.

Celem programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Adresatami programu są seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Gródek, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w miesiącu grudniu 2022 roku przyjęło do realizacji Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, który daje możliwość otrzymania dotacji celowej przez gminę na realizację programu osłonowego w wysokości 80%.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.